

Entrevista: Maria Canals La pianista barcelonina repassa la seva brillant trajectòria i explica el perquè del tancament de la seva Acadèmia de Música Ars Nova

“A Europa la música està incorporada a la vida”

Bernat Deltell
BARCELONA

Maria Remei Canals i Cendrós va néixer al mateix pis de l'Eixample on ara, 92 anys més tard, concedeix aquesta entrevista. És un detall que permet entendre una mica millor la trajectòria vital i professional d'un referent de la música clàssica catalana. Canals ha estat lligada a Barcelona fins al punt de fundar, ja fa més de 50 anys, un concurs internacional d'execució musical que porta el seu nom i el de la ciutat. Pianista, pedagoga i directora de la ja clausurada Acadèmia de Música Ars Nova, Maria Canals ha treballat durant dècades amb l'objectiu d'apujar el llistó musical dels barcelonins, “perquè una ciutat sense artistes és un desert per a l'ànima”. Aquesta meritòria tasca li ha valgut la Creu de Sant Jordi i la Medalla d'Or al mèrit artístic, “res comparable amb quan saps que alguns dels nens i nenes que estudiaven a l'acadèmia són ara músics reconeguts”.

Per què tanca l'Acadèmia de Música Ars Nova?

Per culpa d'una reforma de l'ensenyament que impedeix a les acadèmies privades fer cursos superiors.

Què significa això?

Amb el meu marit Rossend Llates vam fundar l'Ars Nova el 1948 amb la idea d'apujar el nivell interpretatiu de casa nostra. Dedicant-nos només als cursos inferiors ens allunyàvem molt d'aquests objectius inicials, i per això vam tancar l'acadèmia. Tot i així, em sento satis-

Maria Canals es mostra, malgrat tot, optimista davant del futur musical del país ■ JORDI GARCIA

Perfil

Obra excepcional

Maria Canals i el seu marit, Rossend Llates, són els artífexs d'un projecte temerari, perquè organitzar a la Barcelona de 1954 un concurs d'execució musical és això, una temeritat, en la qual també van col·laborar Fèlix Millet Maristany, Marià Espinal i Manuel Blancafort. Des de llavors, el Concurs Internacional d'Execució Musical Maria Canals no ha parat de créixer: més de 7.000 concursants procedents de 91 països i uns 200 aspirants per edició.

feta d'haver contribuït a fer que molts barcelonins estimin la música clàssica. En aquest sentit, puc dir que l'Ars Nova ha complert la seva missió.

Com neix el concurs que porta el seu nom?

Necessitàvem un concurs que servís per obrir les portes d'Europa a tots aquells joves que es dedicaven a la música. No hem d'oblidar l'època, sotmesos a una dictadura i lluitant també amb la incomprensió dels pares, que identificaven la música clàssica amb un simple entreteniment de rics.

I no és així?

No, la música és patrimoni de tothom. ¿Vol saber quants com-

positors venerats avui han mort en la misèria? ¿Sap quantes hores inverteix un músic a aprendre una partitura?

Ho intueixo...

Unes vuit hores al dia. Cregu'm, la música no és cosa de rics, és per a gent amb un do especial i amb una gran capacitat de sacrifici.

Com tirar endavant un concurs als anys 50?

Poso d'exemple una anècdota. Els primers anys ens visitava sovint la policia per saber si els músics podien representar un perill per al règim, i jo sempre els responia el mateix: escoltin, com volen que una persona que es

passa vuit hores asseguda davant del piano tingui temps de conspirar?

I s'ho creien?

Aquells policies franquistes recelaven, però quan el 1958 el concurs adquireix categoria internacional, s'acaben els problemes de cop. Amb l'entrada de jurats i alumnes d'arreu del món les autoritats ja van amb compte...

Hem avançat?

L'art al nostre país sempre ha tingut dificultats per tirar endavant. En canvi, a Europa, la música està incorporada i interioritzada a la vida de les persones. És difícil trobar algú a Alemanya o a Anglaterra que no sàpiga llegir una partitura o tocar un instrument.

I vol dir que això aquí, a Catalunya, no passa?

Quants catalans saben tocar un instrument amb una certa correcció? Quants diners destinen les famílies als concerts?

Els concerts són cars...

Els preus són alts per poder recuperar la inversió. Si hi hagués una estic convençuda que els preus baixarien. A Alemanya sovint no trobes entrades ni amb un any d'antelació!

Amb aquest panorama, és optimista?

Sí. El concurs l'ha guanyat aquest any un pianista català, José Enrique Bagaría, i això no passava des de 1966, quan va guanyar Leonora Milà. Això deu voler dir alguna cosa... ■